

Széchenyi:

Mindenki; annyit ér,
amennyit használ
a köznek!

MURAKÖZ

Csáktornya,
1942. január 22.

Előfizetési ár
félre 5.- P.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Árpád-utca 11. Telefon 116.

Felelős szerkesztő: Dr. SZABAD LAJOS

Politikai hetilap.
Megjelenik csütörtökön.

Magyarország értéke Vrednost Magjarske

A miniszterelnöki estebéden, amelyet Bárdossy László adott gróf Ciano tiszteletére, ismét olyan pohárköszöntők hangzottak el, amelyek méltán eseményei a világpolitikának. A magyar miniszterelnök hangsúlyozta, hogy közös harcunkkal kivívjuk az új világot, amelynek megvalósulásában rendületlenül bíznunk. Ciano pedig kijelentette, hogy a népeink szívében gyökerező barátságunk mindig az olasz politika egyik sarkköve volt.

Bárdossy László miniszterelnök pohárköszöntője elején nagy történelmi tudással ismertette az olasz-magyar kapcsolatokat s áttekintve nagy és dicsőséges évszázadok eseményeit, kimutatta, hogy Itália és Magyarország a nemzeti szabadság és függetlenség lelkes szeretetében talált egymásra. Utalt 1848 nagyszerű harcaira, amelyekben mellettünk küzdöttek az olasz légionisták és büszkén emlékezett arra, hogy a „marsalai ezer” sorából sem hiányoztak a magyar harcosok. A barátságunk — mondotta többek között a miniszterelnök — ez a sok évszázadra visszanyúló hagyomány a egyszersmind a boldogabb jövő záloga és megerősíti bennük azt a szilárd meggyőződést, hogy Itália és Magyarország bensőséges baráti viszonyán semmi sem változhat.

Ciano megköszönve az üdvözlést, azt a páratlanul lelkes és meleg fogadtatást, amelyben részesítették, külön köszönetet mondott a miniszterelnöknek azért, amit Olaszországról és a Duceról mondott. Hangzottatta, hogy ezek a szavak mély visszhangra találnak az egész olasz nép szívében. Az olasz külügyminiszter rámutatott arra, hogy nem alkalmi érdek, hanem eszméi erő egyesítette századokon át a magyarokat és olaszokat, az az eszméi erő, amely csak az élet legmagasabb értékeiért való munkálkodás és harc tudatából fakadt.

Szólt ezután a most folyó gigantikus háborúról, amelyben ismét a szabadságunkért harcolunk és azért, hogy megőrizhesük hagyományainkat és helyre állíthassuk Európa erkölcsi egységét. Arra a háborúra, — mondotta Ciano — amelyet országaink viselnek, kiterjedését és koményságát tekintve, a világtörténelem nem ismer példát. Küzdünk, harcolunk, hogy megsemmisítsük a vörös hadseregek fenyegetését, de ugyanakkor

Na večerji, koju je dal Bárdossy László minisiter predsednik na čast profa Ciano su se čule zdravice, koje se tičeju svetske politike. Magjarski minisiter predsednik ja naglasil, kaj smo s skupnom borbom zvojevali novoga sveta i cisto sigurno se vufamo, kaj bo te i ostal, a Ciano je rekel, kaj je priateljstvo naših narodov navek bila glavna politika Taljanske.

Bárdossy László minisiter predsednik je v svojci zdravici, s velikim poznavanjem historije, predgedal magjarko-taljansko priateljstvo i velke dike prošlih stoletja i dokazal je, kaj su se Magjarska i Taljanska v borbi za narodnu slobodu navek skup našle. Pripovedal je za velke borbe 1848 leta, v kojoj su se boriji i taljansko priateljstvo i giđavo se emisil, kaj su v taljanskoj borbi za slobodu, med „marsaliskim jezicram“ i magjarski dečki bili. Ovo staro priateljstvo na više sto let — veli med tem minisiter predsednik — bo nam zasiguralo i bolšu budučnost i bo nam objačilo našu čvrstu veru, kaj se staro priateljstvo Taljanske i Magjarske nebo dalo erušiti.

Ciano se zafalil na pozdravu i sa to, kaj su ga tak lepo prijeli, i ekstra se zafalil ministru predsedniku za ona lepe reči, koje je srekel sa Taljansku i Dučea (Mussolini). Rekel je, kaj se te reči bodo globoko čule v srcu taljanskoga naroda. Rekel je taljanski minisiter zvonjskih poslov, kaj je magjarske i taljanske ne povezala ljubavod jene prilike, nego starinsko priateljstvo, koje se bori za delo i življenje najvećke vrednosti.

Govoril je dale za verdašnji velki tabor, v kojem se pak borimo za slobodu i zato, kaj bomo sačuvali naše stare herbije i kaj bomo nazaj postavili jedinstvenu poštenu Evropu. Tomu taboru, v kojem se ve borimo, veli Ciano, nema para na celom svetu tak je trdi i velki. Borimo i bijemo se, kajti očemo vništiti grožnju črlene soldačije a v isto vreme gledimo v oči i demokratskim silam i prepravlamo se, kaj bomo i nje prevladali i stem odprli pote mlajšim narodam. Dale veli, kaj se moramo čvrsto boriti i verje, kaj naša viteška soldačija i modra glave naših voditelov bodo nam preskrbele pobeđu s koje bo so rodil pravičen mir.

Pred samo paradi smo pozdravili v Budapešti ministra zvonjskih poslov nemške države, a ve je prinus prvi pomočnik Dučea, pak je onda moči razmeti, kaj celi svet gleda na Budapešt. Med naredna štampa ozbilno piše za

Japán folytatja a háborút, amíg Angliát és Amerikát le nem győzi

Japanska bo dale vodila tabora, dok nabo prevladala Englesku i Američke države

Tozso japán miniszterelnök az országgyűlésben elhangzott beszédében kijelentette, hogy Japán Nagy-Ázsia gazdasági erőforrásának és hadászati támaszpontjainak ellenőrzését átveszi. Japán Olaszországgal és Németországgal együtt mindaddig folytatja a harcot, amíg Nagy-Britániát és az Egyesült Államokat térdre nem kényszeríti. Holland Indiához intézett felszólításában hangsúlyozta, hogy a folytatja ellenállását, könyörtelenül meg fog semmisülni.

Tožo japanski minisiter predsednik je v orsačkoj hiši, v svojem govoru srekel, kaj japanska oče prek seti v Velki Ažiji kontrolu sih gospadarskih tviral i taborski važnih mesta. Japanska bo, skup s Taljanskom i Nemškom tak dugo vodila tabora, dok Engleska i Američke države nabodo opale na koleno.

Hollandskoj Indiji je poslal poziva, v kojem veli, da ako se bo i dale protivila, bodo ju vništili prez milosti.

A délamerikai államok nem szakítják meg kapcsolataikat a tengelyhatalmakkal

Južno-američke države nečeju pretrgnuti svoje veze s otovinskim silam

A rio de janeiroi tárgyalások holtpontra jutottak arról a washingtoni javaslatnál, hogy a délamerikai államok valamenyien szakítsák meg kapcsolataikat a tengelyhatalmakkal. Argentína és Chile különösen éles ellenállást fejt ki, mert gazdasági és hadászati érdekek szölgességük mellett.

Resprave v Riodejaneiro su došle, pre onom predlogu, kaj bi se južno-američke države pretrgle svoje veze s otovinskim silam, na metvu tviku. Osobito države Argentina i Chile je jako oštro protiviju, kajti njihovi gospadarski i taborski interesi govoriyu za neutralnošt.

Keitel német vezértábornagy megkoszorozta a hősök emlékművét

Keitel nemški generalni maršal je del venca na spomenik junakov

A Budapesten tartózkodó Keitel Vilmos német vezértábornagy szerdán délelőtt megkoszorozta a hősök emlékművét. Az ünnepélyes mozzanatra kivonultak a szovjet elleni harcban résztvevő gyorshadtest alakulatai és díszmenetben vonultak el a vezértábornagy előtt. Jelen volt vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter és vitéz Szombathelyi Ferenc vezérezerős, a honvédezerkar főnöke.

Keitel Vilmos nemški generalni maršal, koji je ve v Budapeštu, je dal venca na spomenik junakov. K toj paradi su išle vun se brže trupe, koje su se borile proti sovjetov i v paradi su odmarširale pred generalnim maršalom. Bil je poleg i vitéz Bartha Károly honvedski minisiter i vitéz Szombathelyi Ferenc visoki general, šef honvedskega generalštaba.

kor szembenézünk a demokrata hatalmakkal is és felkészülünk leküzdésükre, hogy megtisztítsuk az utat a feltörekvő fiatal népek előtt. A továbbiakban a harc folytatásának elszántaságáról beszélt s annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy hadresegeink vilétsége, vezéréink lángelméje megszerzi számunkra az igazságos békét jelentő győzelmet.

Alig pár nappal ezelőtt üdvözöltük Budapestet a német birodalom külügyminiszterét, most a Duce első munkatársai idözött körünkben, érthető hát, hogy Budapestre figyel ma az egész világ. A nemzetközi sajtó a nagy eseményeket megillető komolysággal taglalja a német, olasz és magyar államférfiak találkozóját. Igen figyelemreméltó az olasz sajtó hangja. A lapok általában hangoztatják, hogy ezekben a napokban, amikor Ribbentrop és Ciano Budapestet járták. Magyarország középontjába került. Magyarország történelme ezer év óta a budapesti római és budapesti berlini jelképes vonalakon játszódott le, úgy hogy a magyar-olasz és magyar-német barátság történelmi eredmény. Erő és érdeke, a nemzetközi politikának olyan tényezője, amellyel mindenütt számolni kell és amellyel mindenütt számolnak is.

nehed nemskih, taljanskih i magjarskih ministrov, prem taljanska štampa. Se novine pišeju, da va, da su Ribbentrop i Ciano bili v Budepeštu, je Magjarska došla v sredinu cele evropske politike. Magjarska politika je išla čez jezero let po liniji Budapest—Rim i Budapest—Berlin, tak kaj je magjarsko—taljansko i magjarsko—nemško priateljstvo historiska vrednost, to je je v mednarodnoj politiki tak važno, kaj se stem mora sigi rneunal, a stem i sigi rneunaju.

— Adomány.

A esáktornyai m. kör. állami kereskedelmi iskola tanári kara a honvédelmi miniszter felhívására 2256 P-t juttatott el hozzá a hadiárvány felségélyezése és meleg otthonhoz juttatása céljára.

UTFÁSÍTÁSRA, PARKOSÍTÁSRA!

Bignonia, Piroslévílű bükk, Celtis, Corylus colurna, pirosvirágú gesztenye, Gingko-biloba, Gömbkaké, Jegenyefölgy, Juglans nigra, juharok : Acer neg. fol. var. Gömbjuhar, Schwedleri : Hárs, Nyír, Platán, Pr. pissardii, Triloba : nagyon olcsón: akác, kóris, nyár, szil. : Fenyők, gyümölcsfák nagy választékban.

Kolauch falkola, Szeged

Hirdessen lapunkban!

Nagyszabású népművelő munka indult meg a Muraközben

Velko delo se haplo v Medjimurju za prosočenje naroda

Markos Jenő iga, galó, népművelési titkár Muraköz 1941—42-ik évi munkatervét a következőkben világotlotta meg:

— Nehéz és felelősségteljes feladatot kell megoldaniok a visszatért területek népművelőinek. De az eddig beérkezett jelentésekből is megállapítható, hogy a nehézségek ellenére is, szívesen végzik munkájukat. Hiszen már most is mógöttük érik a jóindulatu muraközi nép rokonszenvét a földalatti elemeknek minden aknamunkája ellenére is. A visszatért területek népe a politikai fordulat óta ellett hónapok alatt is meggyőződhetett arról, hogy

mint szeretett családtag tért vissza a nagy magyar családi tűzhelyhez.

Megható volt a szeretetnek és ragaszkodásnak az a nagyszerű megnyilatkozása, amellyel a muraközi nép fogadta a múlt év augusztusában Porcinkula buszu napján a csáktornyai diáktalálkozón összesereglett magyar tanítókat. Akkor a régi, boldog magyar világ után való ösztönzerű vágyódás keresselt és talált kifejezési módot Muraköz székvárosában. A visszatért területek lakossága első perctől fogva kereste a kapcsolatokat a liszta magyar művelődési ha-

tásokkal. Hogy nem szajmaláng volt nála ez a törekvés, bizonyítják azok a nagyszámu magyarnyelvű ismereteket nyújtó, valamint a nemzeti nevelés szolgálatában álló tanfolyamok, amelyeket zsufoóságig megtelt előadótermekben tartanak a lakosság legelőnébb érdeklődése mellett a népművelés apostolai.

A zalavármegyei iskolánkivüli népművelési bizottság az alsó-lendvai, csáktornyai és perlaki járásokra 1941—42-ik munkavégre az alábbi népművelési tevékenységet engedélyezte:

Az alsó-lendvai járás területén 80 és 120 óras magyar nyelvű és részben népművelési tanfolyamokat rendeznek összesen 2913 órában. A csáktornyai és perlaki járásokban 80 óras analfabéta tanfolyamokat rendeznek összesen 1000 órában. 40 és 60 óras nemzetnevelő tanfolyamot szerveztek összesen 440 órában. 60 óras magyar nyelvű tanfolyamot szerveztek néhány nagyobb községben összesen 3660 órában és végül népművelési ismeretterjesztő előadásokat tartanak Alsó-lendván, Damásán, Drávidióson, és Csáktornyan összesen 90 órában. Analfabéta tanfolyamokat azért kell tartani, mert közlekedés szempontjából a jugoszlávok a Muraközben csak négyosztályu

CABINET Preher Brandy

KIVÁLÓ MINŐSÉGE NEM VÁLTOZOTT

elemi népiskolákat tartottak fenn és a tankötelesek beiskolázása is rendkívül hiányos volt. Vannak községek, amelyekben a tanköteleseknek csak a 60—70 százaléka nyert tanterem hiánya miatt rendes beiskolázást. A népművelési bizottság igen fontosnak tartja, hogy a visszaszatolt terület minden községében megszervezze a nemzeti érzés ápolását szolgáló szülőföld- és honismeret, a magyar nemzet története megtárgyalásával és a magyar nőletanfolyamok megtartását.

Még a magyar nyelvű községekben is tartanak magyar nyelvű tanfolyamokat, a helyes magyar kiejtés elsajátítására.

Az ismeretterjesztő előadásokat műsoros délutánok és esték keretében tartják meg a községek az ifjuság bevonásával. A nőnevelést a kisgazdaasszonyképző tanfolyamok keretében igyekeznek egyelőre megoldani. Az egyes tanfolyamok keretén belül a hatóság és gyakorló orvosok bevonásával mindenütt előadásokat tartanak a népbetegségek, trachoma, gümőkór elleni védekezés módjairól.

Szociális vonalon

a lakosság anyagi színvonalának megemelésére legalkalmasabbnak mutatkoznak a házilpari tanfolyamok,

tekintettel az ott található nyersanyagokra. Gondolunk elsősorban a kukoricacsuhé és fűzvesző feldolgozására. A házilpari tanfolyamok megszervezése a kerületi házilpari felügyelőséggel és a vármegyei közjóléti szövetkezettel karöltve most folyik az egész Muraköz területén. Csáktornyan megindulnak a főző-, szövő-, kézimunka- és kukoricaháncs feldolgozást tanító vezetőképző tanfolyamok. Ezeket a közjóléti szövetkezet anyagi támogatásával a helyi Manz hálgyek odaadóan működnek közre. Már most látjuk azonban, hogy bizony idő kell még ahhoz, míg kihever a Muraköz és a Muravidék a 23 éves megszállásnak balkáni nyomait. De érezni lehet az egész vonalon azt is, hogy a magyar uralom nyomán támadt fellelégzés és újjáéledés jótékony légköre vonja be a törekvésekkel. Mintha hosszú és kínos betegség után a gyógyulásnak féltreismerhetetlen jelei mutatkoznának a szenvedőkön. A magyar édesanyának gondos kézvezetésével mennek az ügyek a biztos és teljes gyógyulás felé. A magyarság mindig előzékeny és figyelmes államfenntartó volt a nemzetiségekkel szemben. Ma sem leszünk mások, de tudnunk kell, kikkel élünk egy földön alatt. A hozzánk hűségnek nemzetiségeinkkel testvéreknek tekintjük. De ennek méltánylásaként elvárjuk tőlük, hogy minden habozás és kontortfalazás nélkül vál-

ljalják velünk a sorsközösségből fakadó összes magyar állampolgári köteleiséget. Aki ma a nemzetiségű vidéken okosan és eredményesen dolgozik, az segít megoldani a legcélravezetőbben ennek a nemzetnek legnehezebb érteletési feladatát.

Markos Jenő direktor, tajnik za prosvetu naroda v Medjimurju je za svoj program v 1941—42 letu rekel ovo:

Prosvetiteli naroda bodo meli v prvonjenisni kraji velkoga posla i puno velgovornosti, ali kak nam do ve javlja, more se reci, kaj su poteškoce preladali i se posle radi zvršavaju. Ne več imaju za sobom priateljstvo medjimurskoga naroda, makar su pod zemlom proti njih kopali, ali narod povrnjenik krajov se čez ovo vreme, kak se politički svet premenid, osvedočil, kaj je

došel kakti lubleni brat nazaj k magjarskoj familiji

Lepo je bilo za gledati, kak je medjimurski narod pokazal svoju ljubav, lani v augustušu, na Porcinkulovskom prošenju, da su se zišli stari navučiteli, koji su v Čakovcu zvršili preparandiju. Pokazale se v Čakovcu ljubav za negdašnje staro, veselo življenje. Narod povrnjenih krajov je od prve minute iskal priliku, kaj bi se zišel s madjarskom kulturom. Kaj je to ne bil samo plamen od od slame, to se najbolje vidi stoga, kaj su sigdi pune hiže i narod rad poslušaj, de se držiju kakše predavanje za prosvetu naroda i de apoštoli narodne prosvete siriju magjarsku kulturu.

Zala varmegjinska komišija za narodnu prosvetu svun škole je za lendavskoga, čakovskoga i preločkoga jaraša za 1941—42. leto dozvolila ova predavanja čres 80 i 120 vur, se skup 2913 vur. V čakovskom i preločkom jarašu bodo držali predavanja za one koji nenaju čitati i pisati po 80 vur, se skup 1000 vur, predavanja za narodni odgoj po 40 i 60 vur se skup 440 vur, predavanje za magjarski jezik, v neštarnim vekšim opčinam po 60 vur, se skup 3660 vur i na zadnje predavanje za narodnu kulturu poznavanje sveta v Lendavi, Domašincu, Orehovici i v Čakovcu čres 90 vur. Predavanja za one, koji nezaju čitati i pisati treba držati sato, koji kak se zna, jugoslaveni su v Medjimurju držali pučke škole samo s četiri razredi, a i jako slabo su brigu vodili stem, kaj bodo deca školana. Jesu takša sela, de je samo 60—70% deca išlo v školu, zato kaj ga ne bilo dosti hižkomišiju za narodna resvečenje je mišlenja, da je jako važno, kaj se v sakom selu povrnjenih krajov dobro mora organizirati resvečenje za ljubav proti domovini, poznavanje domovine i magjarske povesti i magjarske popevke.

I po magjarskim opčinam bodo predavanja za magjarski jezik, kaj bodo

ludi bote zuall rečl zgo-
varjati.

Ova predavanja sa širenje zna-
nosti bodo držali, z lepim progra-
mom po poldan i na večer, de
bode poleg selski ludi v mlajšina.
Za ženske bodo držali predavanja
sa domače gospodarjenje pre ma-
lim gasdim. Na ta predavanja
bodo došli i službeni i privatni
doktori, kaj bodo naroda resve-
tili, kak se treba čuvati od na-
rodnik betegov, trahome, sušice
i tak dale.

V socialnom pogledu

treba narodu pomoči, kaj
dojde do boljšega življenja,
za to su naj bolše škole
za domače meštrije

kajti tu se najde naj več sirovoga
materiala. Tu mislimo najpredi na
kuruzno luščinje i vrbina šibe. Te
škole se ve se posod po Medji-
murju stažeju s pomočjom inšpek-
torja sa domaču mešteriju i var-
megjinske zadruga sa narodno
dobro. V Cakovcu su več slošene
škole sa kupati, tkati, šivati i za
voditele dela s kuruznoga luščinja.
Zadruga pomaže materialni i ča-
kovska gospe ženskoga društva
se puno cajta treba dok se Medji-
murje zorači z onoga, kaj more
čreš ovih 23 let Balkanu zafaliti.
Ali se posod vidimo i to, kaj se
ludi radi zdehnaju od toga i z
veseljem primeju magjarsku kul-
turu i gospodarjenje. Tak se vidi,
kak da bi se z dugoga betego
svračili. Naša dobra mati Ma-
gjarska nas vodi k zravju. Magjari
su navek bili plemeniti i strplioni
proti narodnostim i denes na-
bomo drugo formo, samo mo-
ramo snati, s kim živimo pod
jednim krovom. Koji su nam verni,
nije imamo sa brate, ali sa to
šekamo, kaj bodo pres zaka
prigovora spunjivali svoje duš-
nosti proti magjarskoj državi tam,
kam naš je Bog skup postavil.
On, koji spametno dela tam, de
narodnosti živiju, najbolje pomaže
rešavati se najteše poste ovoga
naroda.

— Muravldéklek legkedvel-
tebb találkozhelye Zalaegersze-
gen a Gosztonyi vendéglő és
étterem. Szállászobák tiszták és
olesők. Gosztonyi vendéglő, Zala-
egerszeg, Kossuth Lajos-utca.

Elsőrendű szén

és bűkk-, gyertyán-,
akác- és nyir-

tüzelőfa

felvágva és őlszám,
minden mennyiségben
kapható

Prvoklasni lapor

i bukova, grabrova, aka-
cijana i brezova

drva

za kuriti, cepana i na
klaftra, kulko god je
potrebno se dobi

SKVORCZ JÁNOS

tüzelőanyag kereskedő
Cskatornya, Szekesfehervar-utca 1.

A Hét - Tjedan

Csütörtök — Četrtek

Singapurit már éjjel-nappal
bombázzák. — Harmadik napja
hátrál az angol haderő a Maláji
félsgzigeten. — Csütörtökön
délelőtt 10 órakor érkezett meg
Ciano gróf olasz külügyminiszter
Budapestre. Magyarország
népe nagy szeretettel és ünne-
pélyességgel fogadta. — Az an-
gol sajtó előkészítte Singapur
elestét. — Az első nappali tá-
madás Singapur ellen. — Singa-
pur egyik legnagyobb repülő-
terén 16 angol repülőgépet sem-
misítettek meg a japánok. — El-
keseredett légi és tüzérségi har-
cok közepette folyik a Fülöp-
szigetek az utolsó döntő út-
közé. — 29000 tonna angol ha-
jótöröt súlyosztettek el a német-
ek.

Na Singapur po dan i noči
hičeju bombe. Več tri dni engleska
soldačija furt nazaj ide v Malaji.
V Četrtek ob 10 vuri pred pol-
dan je taljanski minister zvonjskih
poslov, grof Ciano došel v Buda-
pešt. Magjarski narod ga z vel-
kom ljubavi i paradom dočekal.
Engleska štampa prepravla na-
roda, kaj bo Singapur opal. Prvi
pot je bil napadaj i po danu na
Singapur. Japanci su na največ-

ner ga prijel na audenciji, a isto
i v orsačkoj hiši je bila velka pa-
rada. Ciano je del venu na spo-
menik junakov i na taljanske ju-
načke grobe. Singapur je v velkoj
pogibeli. Otrpi je pot v Javu i
na Tihi Ocean. Churchill bi mirno
alduval Hollandsku Indiju sa en-
gleske interese. Englesi očuju
Tursku pripraviti, kaj bi žnjimi
išla. Vtopili su jednu tešku ame-
ričku ladju. Malakka je v ja-
panskim rokam.

Szombat — Sobota

A japán gyorsnászadók Singa-
pur kapui előtt állanak. — A
Maláji félsgzigeten bekerítették a
hátráló angol haderő jobbszár-
nyát. — A németek szétszórtak
egy szovjet lovasesapatot a kö-
zépső arcvonalon. — Kétesövü
puskákkel felfegyverzett és pol-
gári ruhába öltözött katonák a
szovjethadiseregben. — Nagy lé-
gítámadás Singapur ellen. —
Sikeres japán légítámadás Bur-
mában. — A Fülöp-szigeti ame-
rikai csapatok visszavonultak.
— A háború kitörése óta 107 el-
lenséges ke eskedelmi és szállító
hajót súlyosztettek el a japánok.
— Singapur eleste súlyos kor-

Német rohamosztások egy szovjet fain előtt (Foto R. D. V.)

šem zletišču v Singapuru vništli
sestnajst engleskih avionov. Na
Filinskim otokam teče zadnja velka
i oštra bitka, kanoneri strelaju,
avioni bombardiraju. Nemci su
vtopili engleske ladje od 29.000 ton.

Péntek — Petek

Tüntető melegséggel fogadta
Budapest az olasz külügymi-
nisztert. Kormányzói kihallgatás
és parlamenti fogadás volt
első nap. Ciano ma megkoszo-
rozta a Hősök Emlékművét,
majd kegyeletét róttá le az olasz
hősök sírjában. — Singapur
végszélyben. — Nyitva az ut
Java és a Csendes-óceán felé. —
Churchill nyugodtan feláldozná
Holland-Indiát az angol érde-
kekért. — Az angolszások a
washingtoni nyilatkozathoz va-
ló csatlakozásra akarják rábir-
ni Törökországot. — Elsúlyesz-
tettek egy panamai tartályhajót.
— Malakka a japánok birtoká-
ban.

Z' velkom i toplom ljubavi sa
podpravili taljanskoga ministra zv-
njskih poslov. Gospodin Civer-

mányválságot okoz Angliában
— írják az amerikai lapok.

Japanske brće brigade pred
Singapurem. V Malaji su zaokro-
žili desno krilo engleske solda-
čije, koja se vlečeju nazaj. Nemci
su vermetali jenu bolševičku ko-
njčku trupu na srednjoj fronti. V
sovjetskoj soldačiji su je soldati
v civilnoj opravi i z logurskama
puškama. Velki napadaj z sraka
na Singapur i na Burmu z velkom
pobedom. Američke trupe na Fi-
lipinskim otokam se vlečeju nazaj.
Od kak se tabor hapil, japanci
su vtopili 107 nepriateljskih trgo-
vačkih ladji. Ako Singapur padne
bo velka vladina kriza v Engleskoj,
tak pišaju američke novine.

Vasárnap — Nedela

Ciano gróf olasz külügymi-
niszter vasárnap este elutazott
Magyarországról. — 50 kilomé-
ternyire közelítették meg Singa-
pur erődjait a japánok. — Ce-
lebes fővárosát fenyegetik a győ-
zelmesen előnyomuló csapatok.
— Argentína és Chile nem akar
az amerikai egységek arcvonal-

hoz csatlakozni. — Singapur-
ban már hallják a tüzérségi pá-
bajt. — A japán csapatok átlép-
ték Burma határát. — A japán
flotta az ausztráliai Port-Dar-
win fenyegeti. — Krimben 40
fok hideg van.

Grof Ciano, taljanski minister
zvunjskih poslov je v nedelu na
večer otputoval z Magjarska. Ja-
panci su došli pred Singapur već
do petdeset kilometrov bliso.
Japanske trupe se već grosiju
glavnomu varašu Celebes (Holla-
ndska India) Argentina i Chile
(južno američke države) nečuju
iti v tabor z Amerikom. V Singa-
puru se već čuje strelanje štu-
kov. Japanske trupe su prešle
granicu Burme (drži i englesi)
Japanske ladje se već grosiju va-
rašu Port-Darwin v Australiju. V
Krimu je 40 gradušov sime.

Hétfő — Pondelek

A szovjetsapatok Kurszktól
északkeletre súlyos vereséget
szenvedtek és visszavonultak.
— India és Singapur között el-
vágják a japánok az angolok
tengeri utvonalát. — A szinga-
puri brit hatóságok a kikötő-
város harc nélküli feladására
szólították fel a főkormányzót.
— A japán haditengerészet tel-
jesen hatalmában tartja a dék-
kinai vizeket és a Jáva körüli
tengert. — Brit Borneo szultán-
jai felszólították a lakosságot,
hogy ne fejtessenek ki ellenállást
a japánokkal szemben.

Sovjetske trupe su severno-iz-
hodno do varaša Kursk z gubile
tešku bitku i vlečeju se nazaj.
Japanci su prerezali morskoga
puta englesam med Indijom i
Singapurem. Engleske vlasti i Sin-
gapuru zahtevaju od glavnoga
guvernera, naj da prek grada i
varaša prez bitke. Japanski mari-
neri držiju v rokaj južne kineske
vode i morje koli otoka Java.
Vladari engleskog otoka Borneo
pozvali su svoje naroda, naj se
ne boriju proti japancam.

Kedd — Tork

A japán hadsereg három kil-
ométernyire áll Singapurtól. —
Németország, Olaszország és Ja-
pán döntő fontosságu katonaj
egyezményt irt alá. — A német
haderő megsemmisítette a Krim
félsgzigetre kiszállított orosz csapa-
tokat és elfoglalta Feodosia vá-
rosát. — Hétfőre virradó éjjel
ujabb két nagy légítámadást in-
téztek Singapur ellen. — A in-
diai dandár megadta magát.
— A Burmába betört japán had-
erő elfoglalta Myita városát. —
A Jeges-tengeren elsúlyesztettek
egy szovjet tengeralttjárót.

Japanska soldačija stoji tri kilo-
metre dalko pred Singapurem.
Nemšk, Taljanska i Japanska su
potpiseli jako važnoga soldačkoga
kontrakta. Nemška soldačija je
vništla bolševičke trupe, koje su
zašle na Krim i zavela je varaša
Feodosia. V pondelek sam su
pak bili dva velki napadaji z sraka

„Láttam őket elsüllyedni!”

Egy angol szemtanu a „Repulse” és a „Prince of Wales” pusztulásáról

na Singapur. 45-ta indijska brigada se predala. Japanska soldacija, koja je predla u Burma savzela in varaša Myita. Na Ledon morju su nemci vtopili jednu sovjetsku podmornicu.

Szerda — Sreda

A japánok elfoglalták Singapur vizmüveit. — A Maláji félszigeten megkezdődött a bekerített angol haderő megsemmisítése. — Burma egyik legfontosabb kikötőjét kénytelenek voltak kiüríteni az angolok. — Földrajzi tudástól északra keletre erőiesen üldözik a németek a megvert bolsevista hadsereget. — Japán repülőgépek meglátták az új-guineai Rabault. — O'Doherty manilai érsek késznek nyilatkozott együtt működni a japán megszálló csapatokkal. — Terjesztik a bolsevizmust Angliában. — Keitel német vezértábornagy Budapestre érkezett.

Japanci su zavzeli slogu od kod Singapur dobi vodu za piti. V Malaji su se hapili vništavati sko krožen englesku soldaciju. Englezi su bili prisidjeni sprazni u Burmi jenoga važnoga varaša, de ladje stojuju. Od Teodorije (Krim, Rusija) na severni ishod nemci fest tiraju b. lševičke trupe, koje su bitku gubile. Japanski avioni napadaju varaša Rabaul, u Novoj Guinei (Engleski otok) Nadbiškup v Manili, O'Doherty je izjavil, kaj več skup delati z japanci. V Engleskoj siriju bolševizma. Keitel, nemški visoki general je došel na pohod v Budapeštu.

Ezen az éjszakán ruhástól mentem aludni. Reggel öt órakor ismét harci készenléti parancsolt minket a hangszóró. Eppen pirkadtolt a felfohmly sölhol máshol, csak a látószögeli tengereken ilyen állásba. Havós szél suhant végig a fedélzetem. Az ég opalos lenylen villogott. Messze a látóhatár pe emén öt konturok bukkantak fel, egy fekete pontoskából álló hárca. A látószóvon világosan felismertük, hajók voltak. Fél hétkor új hangszórós tudósítás. Először kaptuk, hogy az ellenség Singapurtól északra pádra szállást kísérel meg. Felkészülés a csatára! Gyorsan összegyűjtök reggeli-t. A hajóraj most fűbászában van. Elöl a „Prince of Wales”, utána a „Repulse”, nyomukban a torpedórombolók. Szorosan a maláji partok mellett haladtunk, hogy az ellenségés patraszállás helyét elkerülhessük. 7 óra 55 perckor a „Prince of Wales” fedélzetéről egy felálló repülőgép számlált fel, hogy a szárazföld felől rohamozást végezzen. Órak felé a nap pedig a déli felé fordult, a víz felé fordult. A hajók csúszkáltak, védőszélviharok támadtak. Egy fiatal tiszt megbeszélte velünk, hogy bombákkal megrakott gépkocsikat egyszerűen nekirepüljenek az ellenségés hajóknak és a robbanással végzőssék el a harakirijukat. A valószínűleg azonban minden egészén másképp történt. A japánok alácsónyan lépők, zart alakulatban mint ha csak gyakorlatról lótt volna szó. Ez önjét csak igazán bámulatba mánlolt. Néhány öreg tengeriműve, akiknek már az Afanti-óceánon és az Észak-Índián is volt rés, néhány légítámadás-lán, kijelenlto hogy ilyen feltök sem tapasztaltak. Már az első támadásnál kiadott, hogy a japánok a két csatahajóra vetették szemét. A rombolókkal figyeltem sem méltattak. Csak néhány gép zúgott el alacsony magasságban felülük, nyilván azok melyek a légvárító tyul a csatából való kiválasztásra kényszerítet. Bombákkal le messze nem emelkedtek el a rombolók fölött kiállni. A bombatámadás tehát megkezdődött.

11 óra 18 perckor a „Prince of Wales” egész légvárító gégyvezete működésbe lép. Az összes csikagóli zongorák — így névezésük a légvárítókat — jászani kezdnek. A nyomukba lövéses és epügelők, védőszélviharok elölítják. Most a mekák is munkába lépnek. A pokoli zongorában egy szót sem lehetett ni.

Az első bomba — „derült égből”

11 óra 25 perckor a horizon on óriási szökkel emelkedik az égnek. Leöbött bomba, vagy látható repülőgép, nem tudjuk megállapítani. Ekkor egy felálló jöve kiállítás új irányba fordulni figyelmünket. Amott még egy káca uszik a tócsában. Kétsé, az az ellenségés repülőgép; ezt a kijezést az auszálak megérsezték voltak at, Tubby Adams és Cecil Brown. Az egyik a hadiengerekre képtelősítője, a másik amerikai rádióemelő, min a vilám rohannak a csatától szóra, hogy a csata egyen mozzanattal se veszícsék szemről. Adams kepe, később gégyével egyalt sajnos odavésznek, de életet mindketen megmentették. Magam kísérvényel lótt lóttak azok és igazolttan próbálók mindenit jegyezni. Az óriási munkálatos tizasan lönynek tovább. A kémény jobboldali három hatalmas nyakás látott, bombaszállókólte se ek. Valaki meséli, hogy a foserevönök elakadt. Néhány ember beszuolt és most ezeket is ki kellene szabadítani. Akinek nincs éppen dolga, cigarettát után kótárszékében. De még két szippantásra sem jut időnk, újabb riadó. Ellenségés repülőgépek előlünk.

egyik ágyuk torkába akarna repülni. Tuz! Az ellenségés gépet leltalálták éri. Fuldözkezdete bevülik, a törzsből lángok csapnak ki és a következő pillanatban hatalmas füstszögöl tuzva maga után melek zuhanással csapódik a tengerbe. Diadalkordításnak egy pillanatra még az ágyudörgést is túl-harsogja. A „Repulse” fölött az első támadórepülőgép.

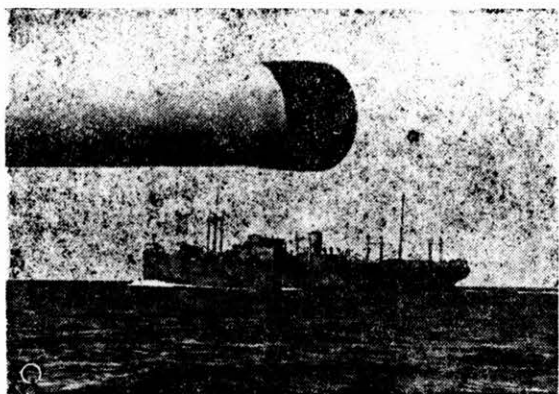
Ég a hajó!

A rövid távezési szűnlemben a hangszóró figyelmeztető jelet ad és rökedlen bugyba ékekt ki löbés a legfőcséses, legborzasztóbb szó, melyet a tengerész csak ismer. Tuz a hajóban! A repülőgép-fedélzetről vastag füstjelök gomolyognak elő, komos arcu overállás emberek tömököt húznak a fedélzeten. Az egyik egy megsejtelt helyet ingével ágyasztik a kétóli a földön. A víz szorosan megés vastag sugárlan lecsökendez fel és záporként zúdul a Wickes-géppuskákra. Néhányan megállják kiscserépesedtet. Ajkukkal a vizet és megrakódnak a rémületől. Sós víz!

A csikagóli zongorák felül megkezdik hangye emüet. A fedélzet szer levét lótt, nyomvályok guádnak. Olyan se eseg-e pattannak ki a tükrök, hogy ónkénten alra a gibrálori járásukatára fel gonolttan amegy vámmil en sze kezei lóttá óvme keleten. Amok utátra vételei és nyoklontak ajándékozott meg, csupa silintémeken.

11 óra 25 perckor a horizon on óriási szökkel emelkedik az égnek. Leöbött bomba, vagy látható repülőgép, nem tudjuk megállapítani. Ekkor egy felálló jöve kiállítás új irányba fordulni figyelmünket. Amott még egy káca uszik a tócsában. Kétsé, az az ellenségés repülőgép; ezt a kijezést az auszálak megérsezték voltak at, Tubby Adams és Cecil Brown. Az egyik a hadiengerekre képtelősítője, a másik amerikai rádióemelő, min a vilám rohannak a csatától szóra, hogy a csata egyen mozzanattal se veszícsék szemről. Adams kepe, később gégyével egyalt sajnos odavésznek, de életet mindketen megmentették. Magam kísérvényel lótt lóttak azok és igazolttan próbálók mindenit jegyezni. Az óriási munkálatos tizasan lönynek tovább. A kémény jobboldali három hatalmas nyakás látott, bombaszállókólte se ek. Valaki meséli, hogy a foserevönök elakadt. Néhány ember beszuolt és most ezeket is ki kellene szabadítani. Akinek nincs éppen dolga, cigarettát után kótárszékében. De még két szippantásra sem jut időnk, újabb riadó. Ellenségés repülőgépek előlünk.

12 óra 10 perc. A támadás ez alkalommal.

Olasz csepatszallítóhajó a Földközi-tengeren. (Foto R. D. V.)

megegyezte. Még nincs közös csata a hatunk mögött de a két család nagysejten legyakorolta az őss munkát. Ezek költén képviselek az angol flotta legnagyobb távezet.

Japán repülő a láthatáron

10 óra 20 perckor japán repülőgép lant fel az égen nagy kétmotoros gép ugyanahóli a típusból, amely a hatóru első napján Singapurt megláttadta. A gép gondosan vizsgálta a területet, hogy sziluetjeinket összehasonlítsa a flottajegyzékek adataival.

11 órakor közös lant fel a tivoliam. Nem volt lobogója, ezért nyomban felétek voltak utunkat. Eppen látószóvénim akartam pontosabb vizsgálat alá venni, amikor hirtelen hatalmas robbanás reszkeltette meg a levegőt. Pontosan 11 óra 15 perc volt. A „Prince of Wales” adott le egy sorozatot egy repülőgépre. Nyomban erre mi is megnyitottuk a tüket. Hat repülőgép leégett a levegőben. Egy jókorá repeszárab csapódott sisakomra.

Mily gyakran beszélünk Singapurban az ismeretlen japán légihaderőről. A „Prince of Wales” tisztjei, mint nyilatkozataikból kivehetjük, mindentől voltak készülvé. A japánok mindannyian képesek lártól

Hirtelen észreveszem, hogy jobboldali két repülőgép repülőgép szagát felénk. Egyenem nemunk la tanak. Az egész jobboldali ágyuk rájuk irányozzák sorozatokat, de nem tudunk a repülőgépek mégis kiternek, anélkül hogy kiölték volna torpedókat. A következő pillanatban megéjtük, hogy ez a mélytámadás csak zsenidás nőt lévészt) ógas volt. Mialatt az ágyuk leéte legényzség számomintegy ingabonázva melet a két repülőgépre, súlyos robbanás reszkelt meg a levegőt. A „Repulse” kéményéről nagy darabokban pattogzik le a tükök feltekintni és legalább 17.000 lábnyi magasságban repülőgépeket ledezünk fel. Ezeké addig senki sem vette észre. A lombfakultat a repülőgép-fedélzeten érte és átszakította a hangját.

Egy Wickes-géppuska mögött állok, mely peronként 2000 lövetet tesz. Az első lombfakadásapódás feléről könynyű füst kezd a fedélzeten szétlejni. De már ugyanahóli a magasságban a második bomba is felcsújt. Alig néhány másodperc telik el, a tengerre. A „Repulse” egy kisse olujára dől. Az ágyuk kezelőszemélyze vejejtékező dolgozik. Az egyik csikagóli zongora hatójének tartana esővébül bugyba emü. Ismét két repülőgép csap le ránk. Az egyik csak alig ezer yardnyira van tőlünk és mátha egészen

Felvétel a gazdasági felügyelői karba

A m. kir. Földművelésügyi Miniszter ur a felszaporodott mezőgazdasági igazgatási teendők kielégítő ellátására a m. kir. gazdasági felügyelői karba fokozott létszámú felvételt tervez. Az elsősorban gyakornoki és a X. fizetési osztályba sorolt segédfelügyelői állásokra pályázhatnak mindazok az okleveles gazdák és mezőgazdák, akik az állami szolgálatba való felvételhez megkívánt általános feltételeknek megfelelnek, nagyszülőikig bezárólag tiszta keresztlény származásúak (ez a feleségre is vonatkozik) és legalább 3 évi gazdasági gyakorlattal rendelkeznek. Az állások jövő év júniusában kerülnek betöltésre, de azin akadályai esetleg az állás azonnali elfoglalásának sem.

A pályázati kérvényeket legkésőbb május 1-ig Zala vármegye főispánjához kell benyújtani.

Hirdessen a Muraközben

Zala ferhange
za pokrivače za poste
moderne
štofe od čipki
v sakoj širini se dobiju
po fal ceni pre

Sütz néi

Nagykanizsa
Zalaegerszeg

ARANY JÁNOS: TOLDI

Részlet a negyedik énekből.

Mint a himszarvas, kit vadász sérte nyílal,
Fut sőtét erdőbe sajgó fájdalommal,
Fut hideg forrásnak enyhítő vizére,
És ezerfővet tépni a sebére;
Jaj, de a forrásnak kiszáradt az ágya,
Az ezerfővet irul sem találja,
Minden ág megtépte, tüske megszaggatta,
Ugyhogy még alettább most az istenadta:

Majd az édes drom pil'angó képeben
Elvetődött arra tarka kőnlőében,
De nem mert a szemére szólni még sokáig,
Szinte a pirosló hajnal hasadtáig,
Ért félt a szunyogtól, félt a szürés nádtól,
Jobban a nádasnak csörtető vadattól,
Félt az ülözőknek távolitójától,
De legislegjobban Toldi nagy bajtótól.

Úgy bolyong Miklós, Nyakán áll a bűja,
Óladát kikezde annak sarkantyúja,
S mint beszárta paripa, mely fölbit az ó ég,
Szíve a mellében akkép hánykolódek.
Bujdosik az éren, bujdosik a nádon,
Nincs, hová lehajtsa fejet a világon.
Házatlan kereste a magánosságot,
Mert beteg lelkének nem lett orvoságot.

Hanem amidőn már szépen megpitymoltott,
És elült a szunyog és a kaj sem hallott,
Akkor lelopódzott a fiú fejére,
Két szárnyat terlté annak két szemére;
Aztán drommestet csókolt ajkára,
Akit mákvirágból gyűjte ejtszakára,
Büvös-bűjos mézet, úgyhogy édeségen
Tiszta nyúl csorduit ki Toldi szája végén.

És mint a toportyán, ha juhász kergette,
Magát egy kiszáradt nagy nádasba vette;
Ott is azt susogta a nád minden s-ája:
Széles e világon nincsen dróbb nája.
Nádtörzs lón az ágya, zombok a párnjája,
Isten kék egével fódve a tanyája,
Míg nem a sötét éj szárnya, aíd vette,
S fekete ponyvából sátozt vont felette.

De a kinos éhség azt is irigyelte,
Hajnali álomból csakhamar fölverte,
S addig ösztökölte, addig korbácsolta,
Míg a rétet összevissza barangolta;
Fölkereste fészkit a réti madárnak,
Szárca-, vadruccnok, bibicnek, sirdnyak,
Húzokat feltörte és kifosztogatta,
Tarka tojásokkal éhét elaltatta.

Fényesen sikerült az első magyar irodalmi est Csáktornyaán

Vasárnap rendezte meg a Vitézi Rend Csáktornyai Zrínyi Csoportja első reprezentatív magyar irodalmi estjét, amely a Magyar Házban összegyűlt lelkes közönség előtt nagyon szép sikert hozott. Az ünnepésből, lelkesedésből kiérzett az a nagy szeretet, boldog öröm, amellyel Csáktornya társadalma fogadta 23 év nélkülözése után a szép magyar szót, a felemelő, értékes magyar irodalmat. Az emlékezetes, szép élmény sokáig megmarad a lelkekben.

következő hónapok programját. Ezután került sor a tulajdonképeni műsorrészekre. Elsőnek dr. Pfeiffer Vilmos, tanító-

Vitéz gróf Teleki Béla főispán belegegye miatt nem jelenhelett meg az esten és így csak lélekben üdvözölhetette annak kedves közönségét. A meglepetenket Kaltróy Antal alezredes, a Zrínyi Csoport vezetője üdvözölte néhány meleg szóval. Dr. Szabad Lajos, a Csoport irodalmi vezetője ismertette az est, valamint az el-

Kedvező feltételek mellett kaphatnak a gazdák középlejáratu mezőgazdasági hitel

Poleg dobrih kondiciji dobija gazdi kredite za gospodarstvo na srednje splacanje

A legszélesebb körben örömmel fogadták a pénzügyi kormányzat intézkedését, mely még az elmúlt évben megnyitotta az utját a középlejáratu mezőgazdasági hitel folyósításának. A kormány közbenjárására a Magyar Nemzeti Bank harmincmillió pengőt meghaladó hitelkeretet bocsátott az Országos Földhitelintézet és az OKH rendelkezésére, mely összeget ezek az intézetek

lül az adósok mindössze négy és fél százalékos kamatot térítenek. A kormány természetesen továbbra is fenntartja azt a jogot, hogy ellenőrizteti, vajjon a hiteleket tényleg beruházási célokra fordítják-e.

50 millió pengőre egészítették ki.

Se posod so veselim prijela naredbu financministra, po kojoj su još prošlogu leta odredili, kaj se gospodarom da na srednje splacenje, gospodarski kredit. Vlada je napravila korake pre Magjarskoj Narodnoj Banki, kaj je ona dala kredita od prek 30 milijonov O. K. H. banki (Orsácka Gospodarska Kreditna Banka)

hogy 15 évi lejáratra megkezdjék a kedvező feltételű mezőgazdasági beruházási kölcsönök nyújtását. Tavaly 3 millió pengő beruházási hitelt folyósítottak s e kölcsönök legnagyobb részét az állattenyésztés növelésére és a többtermelés céljait szolgáló mezőgazdasági épületek emelésére és helyreállítására adták.

a to svotu su banke spunile na 50 milijonov

A pénzügyi kormány ez évtől új es

i to se bo davalo selskim gospodarom na splacenje od 15 let. Lani su već dali vun 3 milijone i od toga su najveće ponucali na pobekjanje marhe i ne sidanje i poprevlanje gospodarskih stanja. Od ovoga leta bo financministerium

az eddiglnél kedvezőbb feltételek mellett nyújtja a középlejáratu mezőgazdasági hiteleket.

ta gospodarska posodila davalo po novim i bolim kondicijam.

Ezek szerint egy-egy adós részére a jelzálogot szolgáló ingatlan kataszteri tiszta jövedelmének huszszoros szorzatáig terjedhető összegű kölcsön folyósítható, még pedig nemcsak első helyre és a kölcsön összege elérheti a százezer pengőt is. A folyósításkor fizetendő mintegy félszázalékos költségekkel fe-

po tem kondicijam bo jen dušnik mogel dobiti kredita do dvajstipot tulko, kak um je katastralni čisti prihod i to ne samo na prvo mesto i te kredit more doseći pre većim gospodarom i do 100.000 pengő. Da se penezi zdigneju, stroška dojde do 1/2%, a interese se plaća seshup 4 1/2%. Vlada si pridrži pravo kontrolizati, jeli su penezi za istinu v gospodarstvo potrošili.

Hírek a magyar vidékről

Vesti z magjarskih krajov

SOMEGEN
Ünnepélyesen nyitották meg az első zalai népfőiskolát, amelyet a földműves ifjak továbbtanítására állítottak fel. A megnyitáson a beteg főispán helyett dr. Brand Sándor alispán képviselte a kormányt.

Sümege. S paradom su otrpili seljačku visoku školu Zala varmegije, v kojoj se bodo seljački dečki dale vučili. Kajti je velki išpan betežen, to je na paradi Dr. Brand Sándor viceišpan sastupal vladu.

UJVIDEKEN

a visszacsatolt délvidéki területek kísérletügyi szakfeladatainak ellátására mezőgazdasági kísérletügyi intézetet állítottak fel.

Ujvidék. Postavili su staciju za sakojačke polske gospodarske probe, de bodo pregledali se pridele, šteri bi bili bole, hatnoviti sa povanje.

PECSETT

állami internátust létesít a kormány az országban és a határainkon kívül élő szórvány-magyarok gyermekeinek elhelyezésére és iskoláztatására.

Pécs. Vlada bo poslavlila državno interneta, de se bodo magjarska deca vučila, koja stanujeju restepeno.

SZEKESFEHERVAR

országos mozgalmat indított el néhai nagy püspökének, Prohászka Ottokárnak boldoggá-avalásáért.

Székesfehérvár. Napraviti su orsačko gibanje, kaj bi pokojinoga velkoga biskupa Prohaska Ottokara preglasilu sa blaženoga.

A perlaki ipartestület mozgaima

Gibanje preločkoga meštarskoga društva

A perlaki járási ipartestület Zala vármegye alispánja útján mozgalmat indított az irányban, hogy minél több muraközi ifju kerülhessen tanonként magyar iparosok műhelyeibe. Hivatkoznak arra, hogy a magyar gondolat és szellem ébresztője, valamint istápolója Muraközben az elmúlt 23 éven keresztül elsősorban a muraközi iparostársadalom volt s annak tagjai képzésüket a gyászos 1918. év előtt magyar városokban, főként Zalában szerezték meg.

Preločki meštri su potom viceišpana Zalavarmegije napravili gibanje, kaj bi čim već medijmurskih mladik dečkov došlo za inuše k magjarskim meštram. Oni se posivaju na to, kaj su medijmurski meštri bili prvi med onimi, koji su čez prošlik 23 let v Medijmurju budili i čuvali magjarskoga duha i misel i si te meštri su se, pred žalostnimo 1918. letom po magjarskim varašima, najviše v Zalavarmegiji svučili.

Hirdetés

Ezennel értesítem a t. osáktornyai és vidéki közönséget, hogy Csáktornyaán, Honvéd-utca 73. szám alatt (a cukorgyár mellett)

fa- és szénkereskedést

nyitottam, ahol mindenkor, minden mennyiségben, házhoz szállítva is, a legjobb minőségű fa és szén kapható.

Szíves pártfogást kér
JUG ANDRÁS

Tanügyi kinevezések a muraszombati közoktatásügyi kirendeltség területén

A m. kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Ur Rhosóczy Rezsőt, a muraszombati I. fokú közoktatásügyi igazgatási kirendeltség vezetőjét a tanügyi fogalmazási személyzet létszámba a VII. fizetési osztályba tanügyi előadóra, Gábor Katalin, Kádár Gyula, Marosné Zsolnai Etel muraszombati áll. gimnáziumi helyettes tanárokat állami gimnáziumi tanárok létszámba rendes tanárokká, Polgár Lajos, Koronczayné Major Gizella, dr. Felszeghyné Gábor Éva csáktornyai áll. kereskedelmi középiskolai helyettes tanárokat az áll. kereskedelmi középiskolai tanárok létszámba rendes tanárokká, Bánóczy Adrienne csáktornyai áll. polgári iskolai helyettes tanárt áll. polgári iskolai rendes tanárrá, Aratóné Szentgyörgyi Mária perlaki, Almási Tivadar nagypalini, Berecz Anna zalaujvári, Czuppon Mária kristóffalvai, Csizmadia Katalin bagonyai, Csurné Varga Ágnes szentilónai, Dicső Erzsébet zalaujvári, Dobai Edit muracsányi, Domján Ilona drávavásárhelyi, Dólti Teréz barkóci, Galambos Margit

ligelfalvai, Galambos Mária muraszentmárjai, Gerencsér Ilona alsódomborui, Guoth Endre battyándi, Herner Valéria belicai, Horváth Erzsébet ligetvári, Horváth Gizella muraszentmártoni, Jenei Jenő alsódomborui, Kovátsné Kapitány Ilona muraszardahelyi, Kókay Mária lendvahidvégi, Kresselbauer Mária lendvahidvégi, Lovassy Károly légrádi, Major Mária kisszabadkai, Martincsevits Róza alsódomborui, Pagács Ilona drávanagyalui, Pál Margit drávavásárhelyi, Pintér Gizella drávafüredi, Poócs Mária lendvahidvégi, Rakssányi Katalin miksavári, Sáriczy Mária kisszabadkai, Sidó Sarolta drávaegyházi, Sió Anna kotori, Szabó Mária bagonyai, Tóth László kerkafoi, Vakos Anna kristóffalvai, Varga Etelka belatinci, Vaszkó Mihály perlaki, Vaszkóné Kalmár Etelka perlaki, dr. Véghné Dörfer Mária kisszabadkai, Zongor Ferenc bagonyai, Zóka Katalin muraszentmárjai, és Boros Eleonóra péterhegyi állami népiskolai helyettes tanítókat állami népiskolai rendes tanítókká kinevezte.

6 hetes kura: 18 pengő

Nincs szükség utazásra, hanem itthon lakásunkban tarthatunk pompás eredményű kúrát epe-, gyomor-, májbajok esetén, tullezés ellen. Orvosának tanácsa és ellenőrzése mellett 6 hé-

ten át, reggel, éhgyomorral egy az előírt mennyiségű langyos Mira glaubersós gyógyvizet, má által megelőzi, gyógyítja a betegségét.

tiskani flanel 70 cm. široki 270 p. pamučno platno 80 cm. široko 092 p. farban ženski matrial sa

opravu 1'52 p ženski štof s umjetnog tkanja 282 robiček sa šep 39 fil.

KÖZGAZDASÁG

Az állatok téli mozgása

Gibanje marhe po zimi

Minden élő szervezetnek, növénynek, embernek, állatnak, napfényre, levegőre, sőt mozgásra is van szüksége és ha ezt nem biztosítjuk az élő szervezeteknek, úgy azok betegek lesznek, elvesztik ellenálló képességüket különösen a ragadós betegségekkel szemben és akkor igazán a legkisebb levegőáramlat, szél, amely éri őket, betegé teszi, termelésében, munkájában visszaveti. Különösen fahelyen tapasztalja az ember, hogy félnek az állatokat kieszeríteni a szabadba. Pedig ha az ember megnézi, hogy még a kis borjúk, malacok is, ha a déli órákban, különösen napsütésben kimehetnek egy kicsit a szabadba, akkor mennyire viháncolnak, ugrálnak, ide-oda futkosnak és ha érzik, hogy elég, maguktól bemennek, megrázzák magukat és aztán sietnek a vályuhoz és vigan esznek. Élénken mozognak, mindenre figyelnek és alig várják már az etetés idejét.

teszi őket, befogva jobban kezelhetők, kezelebbek, jobb az étvágyuk, emésztésük és amellől munkájukkal hasznót is hajtának, őrzetükkel nem vonnak el munkaerőt.

Kisebb gazdaságban nehezebb a kérdés megoldása, de a közbirtokosságok megtehetik, hogy befogatták a tenyészbikákat és mérsékelten igázzák, biztosítják így az állatok naponkénti szükséges mozgását és azt, hogy megfelelő gondozó mellett hosszabb ideig használhatók maradnak. Erre különös figyelmet kell fordítani a gazdaérdekeltségnek, mert a vármegyei bikákat most nem lehet olyan hamar kiselejtezni és az állam vagyonával is takarékoskodni kell. Ma a községi bikák, hogy egy községben a két évet kitöltötték, kell, hogy más községben teljesítsenek tenyészszolgálatot. Mozgassuk tehát okserüen az apaállatokat, az fél egészség és fokozottabb ellenálló képességet jelent, dupla termelést, és pedig minden embernek kötelessége hazája, családja és a saját maga érdekében.

Ezzel szemben sajnos azt látjuk, hogy falun az ősz beálltával, már alig merik kinyitni az istállót, a trágyát ott halmozzák fel, mely ott bomlásnak indul, rothadó gázokat, gőzöket termel, marja a nyálkahártyákat, aminek következménye szem-, orrgyulladás, köhögés, étvágytalanság, állandó izadás, erővesztés, a termelés (tejelés) csökkenése, betegeskedés. Fokozódik ez a baj, ha nincs az istállóban kellő levegő, kellő napfény, ha az istálló alacsony, dohos levegőjű, sötét, nyirkos. Svájcban ezeken a bajokon már rég segítettek, a legmagasabb havasokon is kihajlítják a déli napsütéses órákban még a növedékállatokat is a szabad levegőre, meg is itatják, behajlítják és semmi bajuk sem lesz.

Se kaj živi, makar je to človek, živina ili bilje, mora meti lufta, sunce i gibanje i ako to nemaju, onda zbetažu z gubiju svojju jakost proti sakofomu nevolam i onda njim sa istinu škodi saki najmenjsi koju, veter, koji njih dosegne, nemreju se povati niti delati. Prem v seli se vidi, kaj luđi ne vupaju pustiti marhu na luft. A vredno je pogledati, kak još i mladi teliči i pujski veselo skačeju, ako je človek koli polneva, prem čije i snuce, onu pusti na luft, da njim je dosta, sami nater uftu, veselo se stepleju, bežuju k kopanji s veseljem jeju i gibleju se i komaj čekaju, dok njim hranu donesemo.

Hazánkban a nagyobb uradalmakban, de meg már kisgazda állatainál is láttuk, hogy főleg a tenyészapaállatokat, bikákat, szabályszerűen mozgatták és nemcsak a déli órákban, hanem egész napon át. Befogják ezekre bek és például a gazdaságban takarmányt hordatnak velük. Ennek nagy előnye, hogy az állatok egyenletesen mozognak, nem durvulnak el, megszokják a munkát, unalmukban nem azon tünnek a fejüket, hogy gorombáskodjanak az ápolóval. Az állandó mozgás szelidde

Ali na žalost vidimo to, kaj po seli več v jesen ne vupaju štalu odprti, tam spravljaju gnoja, koji tam prlam, pušča se sebe sakojačke hude dunste, koji griseju oči i grlo, a stoga dođu sakofomu betegi na oči, nos, grlo, živina breše, z gubina apetita, stalno žoica, z gubiju jakost, menje mleka da izbetaža. Još je huje, ako v štali na dobroga lufta, svetla, ako je štala niska, moker luft, kmična i fajhtna. V Švajcarskoj su tonu već zdanja na Kraj stali. Tam i na najvišim brcgam ob polne, da je snuce,

Megkezdődött az olcsó népruházati cikkek árusítása

Hapili su se tržišti narodne oprave po fal ceni

Folyamatban van már az olcsó népruházati cikkek kiosztása. Munkások, bányászok, földművesek és kiskeresetű tisztviselők részére lehetővé vált a legszükségesebb ruházati cikkek beszerzése. A hatóságok arra törekednek, hogy minden arra rászoruló és arra érdemes igénylő hozzájuthasson a szükséges cikkekhez. Vidéken a jegyzők adják ki az érdekelteknek az igénybejelentési lapokat, amelyeket a háztartás feje állít ki, még pedig minden igénylő családtag részére külön lapot.

A forgalomba kerülő cikkek közül egy-egy személy a következőkkel igényelheti: a ruhaszövetekből belésáruval együtt egy ruhára való anyagot, fehérnemű anyagból egy ingre való, két zsebkendőt, két pár harisnyát, egy pár kesztyűt, egy-egy darab kötött-szővölt árut (ujjas, kabát, stb.), pamutáruból egy pongyolára, két párnára, két törülközőre és egy ingre való anyagot. Az igénylőlapokat, ahol alkalmazottól van szó, a munkaadónak is alá kell írnia, ezenkívül az igénylőnek igazolnia kell azt is, hogy

magatartása nemzethűség szempontjából nem esik kifogás alá.

A juttatás kereskedelmi részét a Hangya szövetkezet boltjai, ahol pedig ilyenek nincsenek, ott az erre kijelölt kereskedők bonyolítják le.

A forgalomba hozott cikkek olcsóságára jellemzők az aláb-

biakban mutatóba közölt árak: férfi zefir ing 4.80, férfi freskó ing 6.37, férfi pulpin ing 10.60, alsónadrág 2.07, nyomott flanel 70 centiméter széles 2.76, pamut vászon 80 centiméter széles 0.92, festett női könnyű ruhaanyag 1.52, műrostból készült női ruhaanyag 2.82 pengő, zsebkendő 39 fillér.

Več su se hapili prodavati oprave sa narod po fal ceni. Delavoji, rudari, selski luđi i činovnici s malom plaćom bodo došli do najpotrebneše oprave po faleši ceni. Vlasti ideju sa tem, kaj bo saki potreben i preden človek došel do toga. Po selima bodo notarjuši davali cedule, koje mora spuniti gasda hiže i to sa sakoga v familiji eksternu cedula.

Od robe, koju bodo prodavali, jena peršona mora ovo prositi: Stofa sa jenu opravu skup s podstavom, od beloga platna sa jenu robaču, ili jenu gotovu robaču, ili jeno gotove gaće, dva ropčke sa šep, dva para štonji, jen par rokavici, po jen falat štrikane robece (pruslek, reklee i td.), pamučnu robu sa jenu opravu, dve vanjkonice, dva obrisaće i sa jenu robaču materiala. Cedule sa društinu isto gasda mora spuniti, evun toga

saki, koji prosli, mora dokazati, kaj se ne pogrešili broti države.

Robu bodo deliji Hangya štaouni, a de ga takših ne, tam bodo za to odredili štaounare.

Kakše bodo cene to se vidi stoga: moška zefir robača 4'80 p. moška fresko robača 6'37 p. moška pulpin robača 10'60 p. gaće 2'07 p.

Film • Színház

Havasí napsütés

A történet kedves és megható. A szereplő gárda a magyar film kiválóságai közül került ki, még hozzá igen nagy számban. Megvan tehát az alap, hogy a film — amint mondani szokták — jó legyen. Ha a jószágok azzal mérjük, hogy eiszőrakoztat és kellemes másfél órát nyújt, valóban jó is. Már pedig az állag-filmektől többet nem szabad várni. A »Havasí napsütés« is ilyen jó állag-film, amelyet szívesen megnéz az ember, mert romantikus, szentimentális hangulatba ringat és fedletti a mai élet zordságát. Akármilyen szárazak is ma az emberek, akár mennyire rideg is a valóság, egy kis vgyódás a szentimentalizmus felé mindig van a lelkek mélyén. A szépséges havasí tájak, a jó fényképezés emellett azt is megmutatják, hogy nem kell külföldre menni egy kis tőlt természet-csodáláért. Tolnay Klári valóban olyan, mint földöntúli mosolygó felhő. Szemben vele Turay a kacagó, pezsgő élet, Makay Margit mely és őszinte. Csontos jó. Rajnay ember, Perényi férfiasága hódító. Országí Tivadar nem filmszínész ugyan, de gyönyörűen hegedül. Mály a humor csellóból szakácsa, aki mindig kisüt valamit, amin nevetni kell. Rátónyí Ákos rendezte a filmet — elég jól.

Ma, tegnap, holnap

Jávor Pál és Szilágyi Szabó Eszter játéka, párviadala tulajdonképen az egész film, amely a magyar filmek sorában valahogyan meghatározhatatlan helyen áll, de inkább a jobbak felé. Jávor alakító készsége, megjelentető művészete most is kivívja a teljes elismerést és nem is lehet rá jobb kifejezés találni, mint hogy elragadó. Az a kedves hetykeség, az az őszinte indulat, az a mosolygó férfiaság, amelyet Jávornáig felvontalt, soha nem téveszti el hatását. De a mely emberi érzelmekre is vannak megkapó színei. Szilágyi Szabó Eszter, a keveset foglalkoztatott, érdekes megjelentető filmszínésznő, megismerteli előbbi sikerét és egyenlő értékű társként jelenik meg Jávor mellett. Tud játszani. Es ami szintén fontos: minden jelenetéhez jól válogatja meg eszközeit. Hol a szem, hol a kéz, hol a száj egy-egy mozdulata és mindenekelőtt a hang kifejező ereje adja meg művészetének súlyát. A többi szereplők beleolvadnak az előbbi kettő fényébe, nem zavarják, sőt erősítik azt, ami kiválóságuk legjobb bizonyítéka.

MOZIK MŰSORA

Csáktornyal mozi:

Péntek, szombat fél 9, vasárnap fél 4, 6 és fél 9: Havasí napsütés. Főszereplők: Tolnay Klári, Turay Ida, Makay Margit, Csontos, Rajnay, Perényi, Mály.

Unlon mozi:

Péntek, szombat fél 9, vasárnap fél 4, 6 és 9: Ma, tegnap, holnap. Főszereplők: Szilágyi Szabó Eszter és Jávor Pál.

Csáktornya község elöljáróságától

5/ké. 1942.

Tájékoztatás az állami lisztjegy-rendszeréről.

A 9.230/1941. M. E. sz. rendelettel bevezetett állami lisztjegy-rendszerrel a következőkben tájékoztatjuk a közönséget:

Minden ellátottnak havi 2 kg. finomliszt vagy száraztészta jár. A kenyér-ellátás szempontjából azonban 3 csoportra osztottak: a) m. a. nehéz testi munkások; b) testi munkások; c) az előbbi kétbe nem sorolható egyének. A rendszer fejadag: 25 dkg. kenyér naponta. A nehéz testi munkások ezen felül 35 dkg.-os míg a testi munkások 15 dkg.-os pótlójeget kapnak. A nehéz testi munkások azok akik a rendszeren felsorolt munkákban állandóan dolgoznak; te-íti munkások azok, akik állandó foglalkozásukat olyan munkákat végeznek, mely fokozottabb fizikai erőfeszítést igényelnek. A nehéz testi munkások és testi munkások munkaadójuk igazolása alapján kapják meg a 35. illetve 15 dkg.-os pótlójeveiket. A munkaadó a kiadott igazolásokról kimutatást tartozik vezetni és a munkából kikapott munkásokról azonnal jelentést tenni a községi elöljárósághoz, illetve annak közéleti ügyosztályához, hogy aki olyan munkába lép át, melyben a kiosztott jey nem illeti meg, az a pótlójeget bevonásra iránt intézkedhessen.

A következő jeyek vannak rendszeresítve: Finomliszt és Kenyér-jey. Ezek a rendszer jeyek, egy papírra van a kettő nyomtatva és mindenki egy hónapra 2 db-t kap. A havi jeyen 4 db. finomliszt jey van melyeknek értéke 50—50 dkg., továbbá annyszor 25 dkg.-os kenyér-jey, ahány nap van abban a hónapban. Pótlójeget két faja van: az egyik 15 dkg.-os, a másik 35 dkg.-os és annyi jey van rajta, ahány nap van abban a hónapban. A 15 dkg.-os a testi munkások, a 35 dkg.-os a nehéz testi munkások pótlójege. Váltójegek: Ez 3 faja. 16 szelvényes téstvályójey; minden szelvény 3 dkg. lisztből készült téstára jogosít s egy db. 50 dkg.-os je nem jart finomliszt szelvény ellenében lehet kapni. A 12 szelvényes téstajey. Ezt 2 darab je nem jart kenyér-jelvény ellenében lehet kapni, minden kis szelvény 6 dkg. kenyér, illetve 1 db zsemlye, vagy 4 dkg. kétszeresült vásárlására jogosít.

A jeyeknek váltójegekre való becserelését a jeyzői iroda közéletügyi osztályán minden hétköznap délelőtti 8—1 óráig lehet eszközölni, ahol ezt díjmentesen intézik, vagy pedig a helybeni dohányárudákban, ahol a becserelésért drb.-ként 4—4 fillért kell fizetni. A pótlójeget váltójegekre becserelni nem lehet. A csáktornyal finomliszt és kenyérjeyeket váltójegekre csak Csáktornya községben lehet becserelni, a váltójegek azonban az egész ország területére érvényesek vendéglátó üzemekben való éltkezésre. Azok, akiknek vámügyi igazolványuk illetve terménykiszárlatuk van jeyek nem kaphatnak, azonban megfelelő mennyiségű liszt beszállításra megkelt száraztésztát, vagy egyéb lisztet.

KERESKEDŐ,
ÜZLETEMBER,
IPAROS

nem nélkülözheti a hirdetőt.

Akit többen ismernek,
többen keresnek!

Hirdessen lapunkban
és egész Muraköz ismerni fogja!

Keretes hirdetések ára:
miliméter soronként 10 fillér.

szílményt vásárolhatnak, illetve igényelnek.

Mindenemü változást: elhalálozást, születést a közéletügyi ügyosztályon a háztartás feje háladéktalanul jelelni tartozik. A katonai szolgálatra be- hivatott egyének is tartoznak bevonulási-uk előtt jeyveiket visszaszolgáltatni, kivételt képez azonban az, ha nevezett Csáktornyan teljesít szolgálatot és a közéleti osztályn nem vesz részt a erről a közéleti bizottságtól igazolványra van.

A jeyeket a kereskedők és iparosok, amíg készletek van főtartani kötelesek, természetesen készpénzfizetés ellenében s a kiszolgáltatást nem teljesítő fűggő, hogy a vevő más árucikkelt is vásároljon.

Akik a rendszeren bármilyen tekintetben megszerzik, vagy kijátszák 6 hónapig terjedő idő elzárással büntetendők.

Felhívjuk egyben a község lakosságát, hogy mindazok, akik jeyveiket házhöz szállítva akarják kézhez kapni, a jeyzői hivatal közéletügyi ügyosztályához nevékre pontosan megcímzett név, foglalkozás, lakóhely, korüket adják fel, mert mindazok, akik ezt nem teszik, tartoznak jeyveikért a jeyzői irodán jelentkezni, míg akik igényesüket megcímelt korüket beadják, azok jeyveiket házhöz kérvényesen fogják megkapni, minden további utánjárás nélkül. A liszt- és kenyérjey-igényfisi lapokat minden kereskedőnek, trafikban lehet igényelni, illetve kéni, ahol azokat díjmentesen kiosztják a lakosság rendelkezésére.

Csáktornya, 1942. január 15.
Községi Elöljáróság.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavanként 10 fillér. A vastagon nyomott szövegre számít. Legkisebb hirdetés díja 1 Ft.

Eladó holmija, kiadó lakása van? Tegyen be lapunkba egy apróhirdetést és biztosan eredménye lesz.

Lakást keres? Hirdessen apróhirdetéseink között és biztosan talál. Cim: Horthy Miklós-tér 18. „Muraköz” kiadóhivatala.

Állásba akar jutni? Lapunkon keresztül elhelyezkedhet, ha hirdetés. Cim: „Muraköz” kiadóhivatala Horthy Miklós-tér 18.

Felélő szerkesztő és felélő kiadó:
Dr. Szabad Lajos.

Nyomta: Közgazdasági RT. Nagykanizsa.
Nyomdátfelet: Zalai Károly.

Sport

A CsSK közgyűlése

Nagyban folynak az előkészületek és a tárgyalások NB. labdarúgó csapatunk alkotmányozó közgyűlésére, amely átszervezi majd az egész csáktornyal sportéletet. Ertesülésünk szerint még vannak bizonyos nehézségek, különösen az egyesülés körül, de reméljük, hogy a kölcsönös jóakarattal, a legfőbb cél szem előtt tartása, eloszlatja az akadályokat.

Az új vezetőség összeállításán, illetve jelölésén még nincs ugyan teljes biztonsággal megállapítva, de itt is megvannak már a fővonalak. Igen jelentős hely jut a honvédségnek és a tanári kar-nak, ami kétségtelenül nagy hasznára válik a csáktornyal sportéletnek.

Bizalommal várjuk az eredményt, csak az a kívánságunk, hogy amint az MLSz irányítása és intézkedése megérkezik, azonnal írják ki a közgyűlést. Annál is inkább, mert már csak hetek választanak el az idény kezdésétől, sőt a tornatermi edzéseket már meg is kellene kezdeni.

Oglas

Dajem na glas pošt. Čakovca stanovnikam i okolice, kaj sam v Čakovcu, Honvéd-utca 73. (poleg cukorfabrike) otplr

trgovinu z drvi za kuriti i laporom

de se v sako vreme, kulko god, i k hiži dopelano, dobiju najbolša drva i lapor.

Preporučam se

JUG ANDRAŠ